

malil oli, üht nendest õppida. Kunstnikude ja käsitöö meeste poolest oli sel ajal puudu, mis aalou kirjutaja sellest tulema arwab, et wähe linnast oli, et ka käsitöö seisust palju ei auustatud, et meistriks saamine üleliiga maksis, ja wiimaks, et ka juba sel ajal rikkamad enemini suure tuluga õige halwa mõderamaa kaup ostisid, kui oma maa meistritele tööd andsid. Siis kirjutas: —

„Ülemaal räägitud Wiimaa rahwad nüüd, kuidas nemad enamist Rootsi ja Saksamaalt päritud, on ka pea nende maade loodusest ja elukombetest. Peale nende elavad aga Wiimaa suuremas jaos Gesticlased ja Etilased, inimesed kes oma keelis iseäralisest suguarust, aga pea ühesugusest loodusest ja ühesugusest elukombetest, ihu poolest ja südame annete poolest on. Mis nende esialgust ja suguarust arwata, selle poolest ei wõi selle üle kahe wahel olla, et Gesticlased Finnlaste (Soomlastega), keda Tacitus Sakslaste sekka lueb, Ptolomäus ja teised aga Sarmatlasteks (Slawlasteks, Poolakateks) peawad, ühest kinnust on, mis teistest põhjustest rääkimata, nende ühesugusest keelest selgest wälja paistab, nii et mina kindlasti usun, mõlemad keeled on enne üht ainet olnud. Olgu nüüd Gesticlased, keda endised aalou kirjutajad Aestii ehk Hestii nimetasiwad, keda nüüd Esthones nimetasse, Saksa wõi Riphaei ehk Sarmati rahwaste

kinnust tulnud, nii palju on kindel, et nemad mõne aja Preussi maal, Wiimaa rannast saadik elasiwad. — — — Üks jägu wanast Swebimaa rahwast sai õiguse poolest Gesticlasteks nimetatud, kes Preussimaal elasiwad ja bernsteini kogusiwad. Siiski ei olnud Gesticlased mitte Swebi sugust, kui nemad ka Swebimaalt päritud olid, sest et neil Sakslastega mitte ühesugune keel ei olnud, waid üht aga ühesugused riided ja elukombed. Kui aga Wendlased ja Herulaanlased, kuida Ptolomäuse kirjudest teatasse, nendel maadel peremeheks said, siis on Gesticlased Preussi maalt äraläinud ja on wiimaks see jägu Wiimaa nende asemeks saanud, mida nüüd Esthonia nimetasse.“

Relch kirjutab, kuidas Gesticlasi ja Etilasi mõnest, nimelt luulsa aalou kirjutaja Leuenclawiuse (Leuenclaw) poolest, endiste Sibeonitlaste järeltulijateks peetud, keda Josua selle pärast ära needis, et nemad petisid kombel Israeli laste sõbrust otstisid. (Joh. 9.) See eksitus on sellest tulnud, et umbkeelised mõrad ühe rahwa suust kes Riia ümberlaudu elas, üht laulu kuulnud, milles sagadast sõnad ette tulnud: „Jeru Jeru Mascolon“, kust arwatud et see üht kurtuse laul olnud, milles rahwas oma wanaaegist isamaad, Jerusalemmat ja Damaskust taga kurnud. Muidugi ei wõi uuemad uurijad seesugusest arwamisest ühtigi pi-